

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő
egész évre 8 pengő.
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó:
DINKOREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkoreve Nándor könyvnyomdája Cellödömőkön
ide jutó újságok a szellemi részről illető közreműködésük
hirdetéseik és mindennemű pénzilletékek.

A kisi iparoság megszégyenítése.

A kisiparosok csak úgy megérzik a gazdasági válság pusztítását, mint a kiscsapat. Az ország fogyasztó és vásárlóképeségének megcsappanása a kisiparnál a munkák és megrendelések csökkenésében nyilvánul meg. A kisipar is érzékelte a munkaalkalmak hiánya. A kis és kézműiparos is érzi a közterhek súlyát és ökel is folytatja a hitelhiány. Amikor az államhatárol a gazdákön iparkodik segíteni, ugyanakkor kötelessége a kisiparosságnak, ennek az értékes nemzet fenntartó rétegnek is támogatást juttatni. Mert Magyarországon 340.000 család él a kisparból és nem lehet közömbös, hogy a régi tradíciój és világszerre kiválóknak ismert magyar kézműves és iparos önálló gazdasági egzisztenciáját fenntartani sikerül-e?

Gömbös Gyula miniszterelnök több ízben tett olyértelmű kijelentéseket, hogy a kormány egyik legfőbb feladatát ismeri a kisipar súlyos helyzetének enyhítését. A szót hamarosan tett követte és Fabinyi kereskedelmi miniszter a Nemzeti Egység Pártjának kézműipari bizottsága előtt máris részletesen ismertethette a kisipar érdekében meglett kormányintézkedéseket. Ez a program három irányban hoz segítséget a kisiparnak. Először munkaalkalmakat teremti, másodsor a kisiparosok adózásában lényeges könnyítéseket vezet be, harmadszor gondoskodik a kisiparosok olcsó hitelről.

A kisiparosság munkaalkalmainak fokozását célozza a közüzemek erélyes leépítése, amelyek tudvalevőleg nagy vereenyt támasztottak a kisiparnak. Továbbá a közszállítási szabályzat módosításával biztosítani fogja a kisiparnak az eddiginél jóval nagyobb részesedését

a közszállításokban. Így a honvédség, a posta, a rendőrség, a csendőrség, a vasut lábbeli szükségletét, egyenruháját magyarázt a kisiparral fogják elkészíteni és pedig megfelelő részt kap ezektől a szállításokból a vidéki helyi ipar is, amelynek ezzel régóta bangostatott jogos igénye teljesül. Ezen kívül a kormány gondoskodik fog olyan iparcikknek a kisipar részéről való előállításáról, amelyeket eddig csak a külföldről hoztunk be. A kisipar termelési költségének csökkentése érdekében kereskedelmi kormány megállapodást kötött a közszállítással, hogy ezek a kovácszenet lényegesen olcsóbb áron szállítsák. Ha pedig valamely kisiparosnak a gépeit elárverezték, úgy a kereskedelmi miniszter az arra érdemes kisiparosnak hajlandó ezeket a gépeket gépségély formájában visszaadni.

Az adózás terheinek könnyebb viselését célozzák azok az enyhítések, amelyeket a pénzügyminiszter juttat a kis és kézműiparosoknak. Már eddig is módol nyújtott úgy az adóhátralékok, valamint az OTI-hátralékok apró részletekben való fizetésére az a rendelet, amely 60 havi részletfizetést engedélyez az adóhátralékokra. Most van elkészítés alatt egy további rendelet, amely a fenyőzési és forgalmiadó hátralékok részletekben való fizetését engedélyezi. Ugyanígy részletfizetést fog engedélyezni a kisiparosságnak a fogyasztási adóhátralékok és az italmélt adóhátralékok tekintetében, ami különösen a vendéglős és kávéipart érdekli közelről. Mindezeken felül pedig teljesen fel fogja menteni az inszégárlékok fizetése alól azt a kisiparost, aki nek az adóalapja az 500 pengőt meg nem hatadja. Mindezekkel a könnyítésekkel lehetővé teszi a pénzügyi kormány

a kisiparosoknak, hogy a rossz években felgyűlt adóhátralékaikat anyagi viszonyaikhoz mért mérsékelt részletekben törleszthessék és ezzel mentesüljenek a további költséges adóbehajtástól.

A kisiparosság régi óhaja teljesül azzal, hogy a kormány felemeli a kisipari hitel eddigi kereteit. A kisipar hitelkérdése igen súlyos probléma, mert hiszen a kisiparosság tulajomó része tudvalevőleg nem rendelkezik kellő bankfedezettel, már pedig épen a kisiparosságnak az a nincstelen rétege ez, amely mesterségének folytatásához leginkább rászorul az olcsó hitelre. A kormánynak hosszas fáradozás után sikerült az olcsó kisipari hitelakción 80.000 pengővel 200.000 pengőre kibővíteni és minthogy ez akció keretében a városok ugyanilyen hitelkeretet nyújtanak, ezzel a kisipari hitel céljára most már 400.000 pengő áll rendelkezésre.

A kisiparosságot eddig súlyosan terhelte az iparrestitületi székhez kölcsön nagy kamattal. Most az eddigi 9,6 százalékos évi törlesztést a kormánynak sikerült 1,6 százalékra fémérséklelnie.

Az ország mai nehéz pénzügyi és gazdasági helyzetében egyetlen osztály vagy foglalkozási ág életét sem lehet máról-holnapra rózsássá varázsolni. Bizony sokat kell még közödni és szenvedni, amíg az ország és benne a magyar kisiparosság ki fog vergődni a válságból. De ebben a létért való harcban szolgálon biztatásul és támasztékl hazafias magyar kisiparosságnak az a tudat, hogy benez sorsában minden magára hagyva, mert vele van a kormányzat megértő, segítő együttérzése.

Hirdessen a Kemenesaljában.

A magyar ujságírás ünnepe.

1854—1934.

A Franklin-Társulat ősi könyvnyomtató műhelyében, nyolcvan esztendővel ezelőtt, 1854. március 5-én került ki a sajtó alól Magyarország legszebb és legnagyobb képes irodalmi folyóiratának, a Vasárnapi Ujságnak első száma. Irányával, hangjával mindjárt megindította után megoyerte a közönség lezsidését.

zászlaja alá, mint az olvasók. Az elnyomott hangulat dacára a benső lelkesedés meleg napjait élők akkor! — írja egy évtized múltával az első szerkesztő Pákh Albert. — A Vasárnapi Ujság felkaroltatása korszaktól képez időszakok történetében. Egészen új mozgalom és pezsgő élet támadt az irodalomban. Maga Jókai Mór, aki hosszú időn át főmunkatársaként jegyezte a lapot, Nagy Miklóshoz, a Vasárnapi Ujság több mint 40 éven át volt szerkesztőjéhez intézett egyik leveleben így emlékezett meg ennek az elindulásnak történeti pillanatairól: »Visszaemlékszem a Vasárnapi Ujság életbelépésének

első napjaira. Én lettem volna valósággal az első szerkesztője, de nevemet nem volt szabad a lapra kiírnom: a legtöbb magyar író el volt tiltva a hatalom által a szerkesztéstől. Most szabad a sajtó. Meglátszik a lapon. A Vasárnapi Ujság európai színvonalra emelkedett a tulajánálta sok külföldi pályatársát. A magyar közönség haladatos is érte. Nagy Miklos elárult szerkesztői irasztalát a nagy tudomány Hoitsy Pal örökölte és ekkor Mikszáth Kálmár-neve — mint főmunkatársé — ismét megjelent a Vasárnapi Ujság élén.

Hatvanötödik évfolyamát lezárta a Vasárnapi Ujság, amikor a háboru utáni zavaros viszonyok következtében a Franklin-Társulat kénytelen volt megjelentetését egy időre szüneteltetni.

Tizenkét évi kényszerű szünetelés után, a Vasárnapi Ujság hagyományait híven továbbvívta a régi szellemében, de új tartalommal az ujságírók új szintvonalán, 1929. őszén utjára indult a Vasárnapi Ujság szellemi örököse, a Tükör képes havi folyóirat. Megindításával a Vasárnapi Ujság kiadótulajdonosa, a Franklin-Társulat, a művelt olvasóközönség közshájának tesz eleget.

A Tükör havonként 80—100 oldal terjedelemben, minden számban száznál több művészi képpel jelenik meg, elsőrendű magyar írók, tudósok és művészek közreműködésével. Ami az angol nemzetnek az Illustrated London News, a franciáknak a L'illustration, a németeknek a Leipziger Illustrierte Zeitung, az olaszoknak az Illustrazione Italiana, az a magyar olvasóközönség számára a Tükör: a nemzet követe a világsajtó parlamentjében.

Ebben a folyóiratban lélek él, igaz magyar lélek! Magyar tehetségek eregszemléje a magyar élet, a magyar élményes dokumentuma a Tükör. Azért indult meg, hogy a magyar olvasóközönségnek is legyen egyetemes érdeklődés, szép és színvonalas magazinja. Azt akarja, hogy a művelt magyar olvasóközönség ebben a tükörben saját arcára ismerjen, hogy önmagát találja meg benne: a magyar lélek szépségét, a magyar tudást és műveltséget, a magyar életörömet és hangulatát.

Végre ismét van a nemzetnek reprezentatív folyóirata; sok-sok szeretetteljes munkát és hatalmas töket áldoz a kiadó arra, hogy a Tükör olyan legyen, amilyennek az olvasó már első pillanatra látta: a magyar nemzet

A világgazdasági válság fordulópontja.

Eddig, akarmilyen idők is jártak, azt mondottuk, hogy: »Adós fessz!»
De nem csak mi mondottuk ezt, hanem a világ minden országának törvényei; — még pedig joggal!

Joggal azért, mert az aranyvásárlóereje a világ teremtése óta oly lassan változott, hogy stabilnak volt tekinthető és így feltétlenül jogos követelmény volt az, hogy ugy aranyból, mint az arany papírpénzemből (pl. pengőből Reichsmarkból, frankból, stb. ből) amelynek értéke az arannyal fix viszonylatban áll, — az adós ugyanannyi pénzegységet fizessen vissza — a kamatokon felül — a hitelezőnek, mint amennyit tőle — akár pénz, akár áru formájában — kölcsönkaptt volt.

Ezt akarjuk ezentúl a tartozási összeg névértéke szerinti tartozásnak, vagy röviden »Névérték szerinti tartozás«-nak nevezni!

Hogy miért — annak oka mindjárt láthatóvá fog válni, mielőtt megmondjuk azt, hogy az utóbbi rövid öt év folyamán az aranyvásárló ereje csaknem megduplázódott, úgy hogy manapság a »Névérték szerinti valódi tartozás« már nem azonos a

a valódi érték szerinti tartozással!

Nem azonos azért, mert pl. 100.000 pengőnek vagy svájci franknak ma csaknem kétszer akkora a vásárló ereje, mint öt év előtt volt, úgy hogyha valamelyik pesti, vagy zürichi polgár ezen összegben 5-6 év előtt nem vásárolt hazát, hanem kölcsönadta — úgy ha ma ugyanezen összeget kapja vissza — csaknem két ugyanakkora házat vásárolhat érte Budapesten vagy Zürichben, mint az összeg kölcsönadása idején!

És pedig nyilvánvalóan nem igazság! És pedig azért nem igazság, mert az ember tudvalegben sem nem aranyból, sem nem papírpénzből, hanem aranyból él — s így — abszolút mértékkel mérve — tulajdonképpen csak annyi árúértéket jogszerűen a hitelező adósától visszakapja — tehát sem többet, sem kevesebbet — mint amennyi árú értékét adósának — akár áru, akár pénz formájában kölcsönadott volt, plusz az ezen árúérték százalékaiban, tehát ugyancsak árúértékben kifejezett kamatokat.

Hogy azonban a névérték szerinti valódi tartozás — legalábbis a régebb eredetű tartozások tekintetében — ma már nem igazságos, az csak a kisebbik baj! Sokkal nagyobb baj az, hogy éppen ez az igazságtalanság vált

a világgazdasági válság mai méreteinek változatlan pompázásának főtenyészőjévé.

Főtenyészőjévé nemcsak azért, mert fizetésképtelenné vagy gazdaságilag tengődővé tett számtalan — addig gazdaságaitól — tényleg (mezőgazdál., kereskedőt stb.) hanem legfőképpen azokból, mert az adós országok méltó kifejezője és ábrázolója. Irodák és költők, publicisták, tudósok, művészek, a gyakorlati élet emberei, riporterek, rajzolók és fényképezésképek serege farad el dolgozik, alkot és álmódoszik, hogy hónapról hónapra kitervelje, megírja, papírra vagy fényérzékeny lemezre rögzítse a Tökör új számláinak tartalmát, a magyar nemzet átfogó képét. Bizvást mondhatjuk, hogy ilyen előkelő kiállítások folyóirat eddig még nem volt és az is bizonyos, hogy hogy ilyen előkelő folyóirat sem jelent meg eddig soha.

A Tökör egyes száma 80 fillérbe került ami annyit jelent, hogy a 80 oldalas folyóirat egy-egy oldalért egy fillért fizet az olvasó. Aki előfizet, az még kedvezményesebb áron kapja, félévre 4.40 P, egész évre 8.40 P. Ez az ár még akkor is nagyon olcsó, ha nem veszedük tekintetbe a kiállításnak azt a fölköltségét és a tartalomnak azt a gazdaságát, amellyel a Tökör az olvasóközönség elé lép.

1854. márciusától 1984. márciusáig, innen meg az előzőndő jobb időkre ivel a Vasárnapi Újság szellemi örökségét ápoló Tökör pályája. Nagy idők tanúja volt amaz — es reméljük, hogy megújodott formájában mielőbb ismét tagyának és boldognak látnia hazáinkat.

... az adós országok...
... és így módon óriási mértékben növelte...
... az adós országok fizető...
...-ben a külföldön tulajdonát és arzuha...
... (másként, az adós országok kénytelenek...
... voltak saját valutájuknak védelmére deviza...
... kénszergazdalkodást (transzformatorium) és egyéb...
... árubehozatali korlátozásokat (vám...
... telek) emelés, importkontingensek stb.) életbe...
... léptetett. Ugyanezt cselekedték többé kevésbé...
... a hitelező országok is; részben szintén val...

... az adós országok valutaárszint hanyatlásából...
... eredő túlelosó (dumping) áruimport ne ássa...
... a az illető hitelező országokban is a bel...
... földi árszintet és így ne okozzon ott is még...
... erősebb dekonjurkturát és államháztartási de...
... deficitet.

Az árszint és tartozási szint között beállott fenti diszparitás, melyet talán

hittel ollo-nak

nevezhetnénk, volt tehát a világ külkereskedelmi forgalma megbénulásának és nemzetközi hitelélet esenyvédésének fő oka.

A hitelről azonban minden valutáris megrázkodtatás nélkül, könnyedén beszártható egynttal a súlyosan szenvedő igazságnak is eleget teszünk, veles ha az orrán lyukas csizmát nem a sarkán kezdjük foltozni, tehát nem az adós országok valutájának igazságtalan és kockázatos lerontásán mesterkedünk, mint Roosevelték, hanem ha az infláció és indexvaluta fantasztikus szepen hangzó jelzavaihoz képest igen egyszerű és prózai uton egyenesen azt ültetjük át a valóságba, hogy ha az adós hitelezőinek sokkal nagyobb vásárló ereje és így sokkal értékesebb pénzben

fizet, mint amilyen pénzt, vagy pénzértéket annak idején kölcsön kapott volt, úgy a hitelező törvény erejével és világszerte arra köteleztessék, hogy adósának ne csupán azt az összeget írja tvára, amely az adós által visszafizetett bankjegyre van rányomtatva — tehát ne csupán a fizetmény névértékét — hanem a fizetménynek annál lényegesen nagyobb valódi értékét.

Mint hogy a pénz vásárló erejének változásait a — manapság már minden kultur-országban készen rendelkezésre álló — áruindex-k változásai tükrözik aránylag nagy pontossággal vissza, tehát a világszerte hozandó

indextartási törvényekben

lényegesen nem kell mást dekretálni, mint azt, hogy a hitelező országok (nem magától értetődően, hanem a külföldi, köz és magántartozások) valamint azok kamataira a múltban, jelenben és jövőben fizetett összegek egy oly tört értékével megszorozva irandók az adósoknak javára, amely törtnek számlálója gyanánt a tartozás keletkezésének időpontjában fennállott áruindex, nevezője gyanánt pedig a visszafizetés időpontjában érvényes áruindex iratok.

Ennek folytán ha valaki például az 1930. évben vált pl. 10.000 pengővel adósává, midőn (a világgazdasági krízis előtti, pl. 1929. évi kiindulási indexet 100 pontnak tekintve), a belső áruindex pl. 90 ponton állott és ezen tartozásra oly időpontban teljesített, vagy teljesít pl. 1000 pengős fizetményt, amikor az áruindex pl. már csak 60 ponton állott vagy áll, így a hozandó áruindextartozási törvény szerint, a fizetett 1000 pengő helyett annak 90—60-nal, tehát 1.5 tel szorzott összege, vagyis 1500 pengő irandó javára az adósnak.

Az esetekben, ha a tartozási fizetmények nyilvánvalóan való utólagos felértékeléséből netán az adósok, hogy az adós tartozását már teljesítette, úgy a hitelezőkkel szemben amúgy sem könnyű jó ügy érdekében le kell arról mondani, hogy az ilyen visszafizetések a hitelezőktől visszaköveteljük.

Ha a hitelező adósával szembeni követelést a hitelező országban (pl. kényszer, vagy Magyarország útján), úgy természetesen, hogy az így elért tartozás csökkentés a tartozási fizetmények fent mondott felértékeléséből megfelelően letudandó.

Az indextartozási törvény természetesen azon esetekben is megfelel az igazságoknak, midőn a hitelező maga is hitelbe kapott érté-

kekből nyújtotta volt a hitelt, mert így esetben a hitelezőnek terhet, ugyancsak felértékelt fizetményvel, áthárítja azon ugynevezett »előre« hitelezőre, minél a kölcsöntöke saját vagyonát kezezte és akit ennélfogva a fizetmény felértékelése által, az igazság szempontjából kár nem ér.

Külföldi valutában való tartozás esetén — az illető külföldi ország papírpiacére vonatkoztatott — külföldi áruindex alkalmazandó, ami által fenti módszer azon esetekben is tökéletesen igazságos marad a hitelezőkkel szemben, midőn az illető tartozási valutának (pl. az U. S. A. dollárnak, vagy az angol fontnak) értéke a tartozás keletkezése óta lényegesen csökkent.

Ebből áll az egész.

Az indextartozási törvényt a külföld minden megkérdezése nélkül kell életbe léptetni. Az első nap vesztésére fog elcsúszni a külföldi hitelezők egész táborából felhangzóbi — másnap pedig az össze külföldi hitelező államok is boldogan fogják utánozni.

Hamarosan utánozni fogják, mert gyorsan be fogják látni, hogy ez a megoldás nem csak igazságos, hanem hogy normalis méretekre szorítván vissza az adós országok fizetési egyenleget, végre világszerte megszűnethető lesz a deviza kénszergazdalkodás, valamint az eevén behozatali korlátozások is, úgy hogy végre-válahára felszabadul ezen igazságos, vesztéttelen és aranylag-ny könnyen járható uton a világ külkereskedelmi forgalma és nemzetközi hitellete mostani-elyos béklyóiból.

Ez pedig a világgazdasági válság fordulópontja!

Európa mai arculata.

Írta és a február 25-iki Népművelési előadásán előmondták a Magyar Nemzet.

Sok szó esik most úgy a világban, mint a családok körében, hogy mit hoz a jövő, mi lesz a vége a mai rettenetes bizonytalanságnak. Mi lesz a fiatal generációval, jut-e kenyérhez és biztos megélhetéshez? Hová vezet ez a rettenetes válság? Mikor lesz újra béke? Mert a jelenlegi helyzetet mindennek lehet nevezni, csak nem békének. A háborút követő összeomlás nemcsak az anyagi javakat pusztította el, hanem a lelkieket is. A keresztény világnézetbe bele, ékelődött a hitetlenség, a békétlenség és a káposztság. Az elpusztult ja tehát, valami nem lehetett, mi történhetett, a megmaradónak érték fel az árát és beállt a pénzbüszég, a pénz higitás, vagy amit nemzetközileg neveznek infláció. De nemcsak a pénz higitult fel, hanem az erkölcs is. És ami a nemzetek legkárosabbja volt, az emberek eltertek a hazatiságtól. Mire észbe kapott Európa, már a nemzetközi fertőzést nem lehetett feltartóztatni, megindult az erjedés. Az igazságtalan békék szülték Európaszerte az elégedetlenséget, a mesterségesen oszdatákoltt államok igazság hiányában az erőszak fegyveréhez fordultak és a fennhatóságuk alá kényszerített népeket a megfélemlítés és elnyomatás eszközeivel tudják csak fékentarítani. A fékentarítás céljából elkezdődött a fegyverkezés óriási mérete, amely az államok költségvetését felduzzasztotta a győzteseknek. A legyőzött népeknél meg az államháztartást dulta fel az igazságtalanul kirótt jóvátételi fizetés magyarul hadisarc. Ez a pénzügyi felborulás azután máé erőforrás hiányában a hihetetlen uszorrás behozatali és kiviteli vámkor ráven akart pénzhez jutni, vajjon sikerült-e? Amint látjuk és tapasztaljuk, sajnos nem. Az árukereskedelem megosappant, mert a vámkor polip karjaival nem bírt megbirkózni. Erre az államok bőlései kitálalták az önállóság rendszerét, ami alatt

minden terményt és iparjogot magá-
állít elő és nem szorul bevételre, mert
ez az állambiztosítást terheli. A higiton
pénzen az államok elkezdtek gépeket
gyártani és ma ott állunk, hogy jófor-
mán mindent a gép végez és nem az
emberi munkáskéz.

A béklen maradt emberiség kereste,
kutatta a munka alkalmakat, de ered-
ménytelenül. Az egyes államok elzárkóz-
tak az elől, hogy más nemzetek mun-
kanélküliségét foglalkoztassák, mert a saját
népüknek sincs munkája és kenyere. Itt
érte azután a háború után felkapott nem-
zetköziséget az első kudarc.

A legyőzött és igazságtalan békével
sújtott népek elkekeredése napról-napra
nő. A győzők pedig mindjobban érzik
a biztonságuk hiányát és mindjobban
felfegyverkeznek a szükségny magterítés
érdekében.

A Népszövetség, amely hivatva lett
volna a népek között a békét megterem-
teni, válságba jutott. Egymás után lép-
nek ki a nemzetek látván a buzáronát
és a leszerelés helyett folyton fokozódó
fegyverkezést. A németek igyekeznek a
saját fajtájukat minél nagyobb egységbe
tömöríteni, vagyis a hazafias érzést a
legmagasabb fokra kiépíteni. A francia
viszont biztonságát felülre igyekszik
a német törekvésnek gátat vetni és a be-
kerítés politikájával kísérletezni.

Amíg Európában a kaosz, a zürza-
var nő, addig a távol Kelet sokmillió
szapora népe, a sárga faj igyekszik
terjeszkedni s ha Európa nem lép a
józan belátás terére, ezen szorgalmas és
szapora faj, a sárga faj, mind nagyobb
tért-hódítva, a fehér faj gyarmatait el-
foglalja és a nyerstermény országaitól
megfosztja.

Európa legzsensialisabb politikusa,
Musolini átlátva a fenyegető vesélyt,
igyekszik Európa békéjét fenntartani és
a Duna völgye népeit az igazságos béke
révén igazi békéhez juttatni, belátva azt,
hogy jelenlegi hatalmi egyensúlyt so-
káiig fenntartani nem lehet. A négyha-
talmos, Anglia, Olaszország, Franciaor-
szág és Németország ha megtudják re-
formálni a Népszövetséget, mert enélkül,
vagyis egyenjogositott népek nélkül Eu-
rópa csak tűzfészek marad és a keleti
népek szabad prédája lesz Kelet, mert
az európaiakat lekötő a bizonytalanság
és az itthoni terület biztonságának a
megőrzése. Ha sikerül az államalkotó
ézeréves országunk igazi békéjét a re-
vizió révén megszerezni a dunai völgy-
ben, akkor békés, biztos fejlődés fog
megindulni és Európa békéje meg lesz
mentve és minden figyelmét a távol Ke-
let eseményeire fordíthatja, de ha nem
sikerül, mi lesz? Még nagyobb fegyver-
kezés.

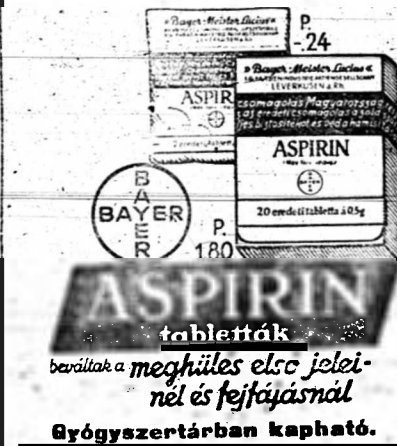
Hova vezet ez? Ahhoz nem is kell

sebb háborúhoz és nem az igazi béké-
hez amire az emberiség oly nagyon
vágynak. Hiába alkották meg a Népszö-
vetséget.

lomáciai tárgyalás, az emberek közötti
tesztültség mind nagyobb és elkekerede-
tebb lesz. Minden állam igyekezik ugyan
a békét megfertőző nemzetköziség ellen
küzdeni, mindenütt előretörőben van a
patroizmus, a hazafiaság, hogy nemzetét
fenntartsa és megerősítse, de ennek

más eredménye nem lesz amíg az igaz-
ság nem lesz a nemzetek közötti viszony-
ban. A nemzetek közötti viszonyt
nem alhitják, mert enélkül igazi béke
soha nem lesz Európában. Balga és
rövidlátó az aki azt hiszi a technika
mai fejlődésében, hogy mesterséges ha-
tárok vonásával a hazafiaságot feken lehet
tartani, csak egyet említek a sok közül.
Itt a Rádió, amely az éther hullámain
át jobban összekövácsolja az egynem-
zethez tartozókat, mint a legerősebb
fegyverem.

záját és nyelvét elfelejtett magyar, amint
a magyar szót és magyar dalt hallja
messze idegenben, ismét elfogja a hon-
vagy, amely erősebb minden más önző
és anyagi érzésnél és képessé teszi a
legmeghunyáskodóbb és kenyerét féltő
embert is arra, hogy haza igyekezzék
és segítse bentje öpségét visszazerezni.
Amikor ezen visszazivárgás folytán a
külföldről hazatérők itthon biztos meg-
élhetéshez nem jutván, a felesperedő
munkátlan, de tetre vagy ifjusággal
felszaporodva, az elkekeredés tetőpontj-
hoz jut, el fog következni az explozió,
hazafias kirobbanás, amely majd mint
a zugó áríz eldönt, elsöpör minden
kiszitúséget és megalkuvást, képes lesz
a poklok-kapuját is döngetni, hogy a
forrón szeretett hazát a döggeszelyűktől
megtisztátva, a viruló bekés régi Ma-
gyarhont újból visszazerezhesse. Erősit-
sük munkát és ne álltassuk magunkat,
hogy ez bekés eszközökkel menni fog,
mert nem így lesz, mert a költő szava
szerint csak a gyáva népek ninos ha-
zája, a bátraké a győzelem és velük az
igazság.

ASPIRIN
tabletták
Bayer
P. 180
20 csevegőtabletták 0,5g

Gelidömlöki Leányok.
B. E.-nek.

Ő, szép, kacagó celledömlöki lányok
ibolyás estén vígan dalolnak,
Ő hány-szor-hány-szor gondolok tirátok,
ha kis szobámba ér az alkonyat.
Fehér keztek sokszor megcsodálom,
ha kis virágot babrálnak, becéznek
és kisvirágok a szép piros határon
zendül a boldog angyal-ének.

Szépek vagytok, mint az Isten napja
nyári dőlben, az aranyos mezőről,
na tavol juóknek szőlő kolompja.
A város végén malom zakatol, őt
Szépek vagytok, mint az első szerelmis,

szó mint virágítás daloló helyen
csöggelődő szóval elűző szeker

Ő, szép mosolygó celledömlöki lányok,
szépek, szövedők, alvó leányok,
sok fiatal szív... akikre sehol se várnak,
tisztelek nagyon, nagyon szeretlek.
Szemetekben virágok a tisztaság

Tavaszi szállításra előreben rendeljen

gyümölcsfát, jiszfát,
diszcerjét, rózsát,
fenyőt és kőnőfélé
örökzövedeket az

Unghváry László

lakolka r. l. pál

CEGLÉD

Budapesti iroda IV. Veress
Pálné-utca 8.

s a kezetekben ibolya ragog.
O, friss kacagó celledömlöki lányok,
szépek vagytok szépek, boldogok.

Szalay Károly

H I R E K.

Római leletek kerültek elő Calidomol-
nál. A Koptik Apátur utca 37. számú ház-
nál építkezés alkalmával egy római urnasír
került elő, melyet az ott dolgozó Szelei László
kőművesegéd a Keményes-lajai Múzeumnak
adományozott. A Múzeum vezetősége ezutól
is hálás közönetét tolmácsolja Szelei László-
nak, amiért a helyi fontosságú leleteket meg-
mentette és a Múzeumnak lelejtlanította.

Bőlti ajátosságok. A nagybőlti idősak-
ban minden kedd és péntek este 5 órak-
ev. templomban istentisztelet tartanak, mien-
den csütörtökön este 6 órakor pedig vallásos
estet az új iskolában.

Bíróválasztás. Múlt szombaton volt Ke-
menesmihályban a bíróválasztás dr. Gerlis
Elek főszolgabíró előktele alatt. Közégbíróvá
Szakonyi Sándort, helyettes bíróvá Vida Já-
nos választottak meg.

Kath. Legényegylet kultur-estje a múlt
vasárnap a Székház nagyteremt szofalásig
megöltözött közönség előtt fényes sikerrel fojt
le. Dr. Vanyó Tihámér pannonhalmi főiskolai
tanár római tapasztalatával tartott vetített-
képes előadást befejezte. A teljes egy óra
hosszat tartó gyönyörű előadás a megjelentek
emlékében kedves marad. Pongrácz Fona-es
Sebesi Károly szavatait emelték az est sike-
rét. A Vegyeskar Uhlar Gyula tarmagy veze-
tésével a tole megszokott precizitással adta
elő az énekszámokat. A kultureszta időszer-
sége folytán rendkívüli számként iktattak be
Kovács József sekresty's 50 éves szolgálati
évfordulójának ünneplését. Jandi Bernardin
m. kir. kormányfőtanácsos, dömlöki apat ü-
vözött az 50 év óta a Reud szolgálatában
álló József bácsit, aki ezen emberöltőn át
mindenkor a legnagyobb hűséggel, odaadással
és a legnagyobb tisztelettel és kötelességtudás-
sal teljesítette kötelességet. A pannonhalmi
főapat ur is nagy elismeréssel viseltetik a
hűség's József bácsi iránt, akinek mellet és
kittüntetett elismeréssel levélben adta át az ün-
nepeltnek. Az apátur meleg köszönetet mon-
dott József bácsinak érdemei munkásságáért

és a Mindenható-áldását kérte további men-
kességára s egyben példaképl állította a
mostani fiatalág elé, hogy ettől a ferfitől
tanulják meg a mai nap már teljesen eny-
észetnek vált idősbebetk iránti tiszteletet és a
kötelességtudást. Dr. Horváth Károly perjel-
példanos hivatása a pannonhalmi főapat el-
ismerő sorait és átnyújtotta a 100 pengő
tiszteleg birtokot. Kovács József meghatol-
tan mondott köszönetet a nem várt szép ün-
nepeltesért.

műlete 50 éves fennállásának emlékére 1934.
május 6-13 között rendezi a II. Országos
Rátnyakiállást (jubileus), melynek fővéd-

nökségét dr. József Ferenc kir. herceg és
Anna kir. hercegnasszony vállalta. A kiállítás
alkalmával a m. kir. posta hivatalos emlék-
bélyeg bocsát ki, mellyel bármilyen közde-
mény bérmentesíthető. Az ugyanabban az
időben tartott nemzetközi vásár látogatói

bevezették a belsőügyekről 60 szász
készenléti rendszert.

mező és takarékpénztár, pénztáros-szervezet
alán meghalt rövid szenvedés után 78 éves
korában. Pénteken temették nagy részvét mel-
lül. A temetésen az Ipartestület tagjai zász-
lójuk alatt vettek részt.

Az Országos Stéfánia Szövettség cell-
dömöki bókja-közörsége teszi, hogy az évi
rendes közgyűlést 1934. március hó 5-én
4 órakor fogja megtartani saját pe-
lyesegében.

Elhunyt fiatal asszony. Somogyi Lajos
helybeli községi rendőr felesége hétfőn 30
éves korában meghalt. Temetése szerdán
ment végbe a város közönségének osztalan-
résztvétele mellett a temető kápolnájából. A
temetésen az előjáróság és rendőrtársai is
megjelentek s a koporsót is rendőrtársai vit-
ték el a sírhoz. A ravatalt elhalmosták ko-
szorúkkal és csokrokkal. A fiatalon elhunyt
édesanyját két kis gyermeke, férje és szülei
gyászolják.

Elhalasztották a müncheni daloskirán-
dulást. Az országos Magyar Dalosszövetség
március 3-ára müncheni daloskirándulást ké-
szített elő, amelyet azonban az osztrák poli-
tikai zavarok miatt április hó 14-re kellett
elhalasztani. A korábban közölt program
semmit sem változik. Az elhalasztással
társulatosan mód nyílik arra, hogy a részt-
vevői szándékozik részéről újabb jelentkező
szek a rendező bizottság (Országos Magyar
Dalosszövetség Budapest IV., Reáltanoda-utca
7) elfogadásra. Az utiköltséget, a 3 napos
oda-vissza, teljes ellátással, összesen 72 pen-
gőben állapították meg.

Nevváltoztatások. A m. kir. belügymi
niszter Herbat Gyula vepi máv. állomásfőnök
családi nevét Csizváházi rá, Barkovics Gyula
celldömöki máv. munk. s családi nevét pedig
Berki-re változtatta át.

Világhíre csak igazán jó gyártmányok
tehetnek szert. Aspirin-tabletták az eredeti
"Bayer" csomagolásában immár 33 év óta
egyezszerkesztéshez tartoznak és — amint
szemtanul szakvélemény igazolja — a világ
összes országában általános kedveltségnek
örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer az oly
gyakran fellépő hűléses betegségek, az azokkal
együtt járó kellemetlen mellékhatások és sok-
szor súlyos következményei ellen való véde-
kezésre.

Megbűntetett cigány. Kolompár Rudolf
drótos cigány december havában Weisz Pál
ostályasszonyfalú földbirtokostól lenyúlászkalt
lopott, február 4-én ismét szénalópást kísérelt
meg, de rajtavesztett, mert Badics Ferenc
teljesen érte és feljelentette. A szombathelyi
kir. törvényszék tekintettel többször bűntetett
előéletére, két hónapi fogazával sújtotta a
tolvaj cigányt.

Nyári időszámítás kérdéseivel foglalko-
zott a minisztertanács, azonban a fennálló
nehézségekre való tekintettel, azt ismétellen
elvetette.

Arvix által megrongált pályatest. A
legutóbb esett rengeteg hó az enyhe időjárás
következtében hirtelen kezdett olvadni, ami-
nek az lett a következménye, hogy a folyók
megduzzadtak, a legtöbb helyen kitépték a
mederből. Ez történt Somlyóvársárhely és De-
vecsér között is, ahol az erősen megáradt
patak vizét az elég szűk vasúti hid nem tudta
elég gyorsan elvezetni, a víz felduzzadt any-
nyira, hogy a pályát felbáholadva, azt meg-
menteni nem lehetett. A vasúti hid környékén
a vasúti töltést elsodorta annyira, hogy a
vonatforgalmat csak atszállással lehetett há-
rom napig fenntartani. A vasúti rendes for-
galom ezen a helyen folyó hó 2-án reggel
óta a rendes kerékvágásba állt, a vonatok
rendesen közlekednek.

Kultúrlelőadások a községvezetés. Ma
vasárnap délután a községváza tanácsterm-
ben 4 órai kezdettel dr. Pintér József községi
főjegyző a községi közigazgatás tudnivalóiról,
dr. Nesselmann Gyula orvos pedig a tuberku-
lozistól tart előadást.

Vége a fogycukornak. A múlt héten
nyugodtan felhagytak a keserves fogycu-

rával, mert megszületett már az új szépség-
ideál. Az új szépségfogóerény értelmében a 161
cm. magas nő testsúlya 66 kiló. Erről és az
új szépségfogóerény méreteiről közöl érde-
kes statisztikát a Színházi Élet új száma, amely
Hatrany Lili és Szomoró Dezső minden kétsé-
gkímélően elvart kritikán kívül hozzá Há-
nyady Sándor, Parkás Imre, Hevesi Sándor,
Adorján Andor, Kocsáros Nándor cikkeit és
Erdős Renée kis regényének befejező részét,
egy hallatlanul érdekes hollywoodi képes tu-
dósítást a világ két legnagyobb filmsztárjának
Greta Garbonak és Marlene Dietrichnek meg-
induló pártjáról, Biter Irén amerikai élmé-
nyeiről stb. Háromfelvonásos darabmelléklete
a Nemzeti Színház "Körben" című darabja.
Kottamelléklete a Kék Duna legszebb szü-
re. Kézimunka melléklet, 32 oldalas gyermekuj-
ság és 64 oldalas Rádióvilághíradó egészíti ki
a Színházi Élet új számát, amelynek ára 60
fillér. Előfizetési díj negyed évre 650 pengő.
Kiadóhivatal Budapest VII. Erzsébet körút 7.

Beszádes számok. Sokat vitakoztak ar-
ról, hogy a legnépszerűbb magyar képeslap;
Tolnai Világlapja hany példányban jelenik
meg hetenként. A lapvállalat nemrégiben el-
határozta, hogy királyi közjegyzővel állapít-
tja meg a példányszámot. A közjegyző le-
pesztelte annak a rotációs gépnek a számlá-
ló készülékét, amelyen Tolnai Világlapja ke-
szül és egy bizottság jelenlétében megállapít-
ta, hogy a lap az utóbbi hetekben 86.104,
83.046, 82.702, 82.866 és 82.986 példányban
jelent meg. Olyan számok ezek amelyek min-
den dicséretnél többet mondának.

A Pesti Tőzsde 16 oldalas új száma a
gabonaértékesítés problémájáról közöl új és
érdekes információkat. A Közérdekeltségek
Felügyelő Hatóságának eddigi működéséről, a
Külkereskedelmi Hivatal tevékenységéről az
új gyűjteményes exportkapcsolatok, a bécsi bank-
funkciókról, az érték és gabonaátzási helyzet-
ről kitűnő riportokat közöl a lap. Fiala Döry
Ötő Berlinből, Föti Ferenc Párisból irtak ér-
dekes tudósításokat. A szokottnál is érdeke-
sebb textil, biztosítási, vegyszeti, vas és gép
ipari, vidéki hiteléleti rovatok egészítik ki a
Pesti Tőzsde 16 oldalas új számát.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó rokonok és ismerősök, jóbarátok, akik felejtethetetlen jó feleségem, illetve édesanyjaim tekintésén megjelentek, ravatalára koszorút vagy csokrot helyeztek, nagy bánatunkban vigasztaltak, különösen a hivatalok és testületek, hogy a végültségben résztvettek, fogadják megtört szívünk-hálás köszönetét.

Somogyi Lajos és gyermekei.

Pályázati hirdetés.

A Katholikus Ház vezetősége
kezelői állásra

pályázatot hirdet. A pályázati feltételek
1934. március 15-ig adandók be a ple-
bánia hivatalba a hivatalos órák alatt
zárt bontékban Katholikus Ház elnöke-
sége címre. A feltételek a plebánia hi-
vatalban megteudhatók naponként d. e.
10-12 óra között.

Celldömöki, 1934. március 1.

Elnökség.

Hirdessen a Kemenesaljaban.

CSARNOK.

Mit hozál a Csor.

A vihar.

Iris: Smidáliluz: Béla.

Hogy ez a rettenetes vágta meddig tar-
tott, azt nem tudjuk, csak gyanítjuk! Aki
látta már a sebesszáru selymöt repülni és a
madarak közé lecsapni, az el tudja képzelni,
hogy ez a húszárban milyen lehet. Hogy a
16 emberből és 1 tisztből álló osztrák ver-
tes csapatból nem sok ment vissza Sopronba,
az való tény, mert a mi huszárijaink olyan
munkát végeztek, mint a tüzetokádó sarká-
nyok. Mert ahova a kuruc frögia levágott,
nisk és mellvért egyaránt zuzolt és szakadt.
Azok a látott száj morva és cseh vasasok
— úgy hullottak a lóról, mint a lisztesza-
kok, mert még arra sem értek rá, hogy a
kardjaikat használják! Otromba nehéz lova-
ikkal mire egyet fordultak, arra már a hu-
szárok huzat is fordultak s mire az egyszer
vágott a nehéz kardjával, arra már a huszár
kard huzor villogott és csapott le a sisakra
és a mellvértől mert a huszár nem azt nézte,
hogy mily nagy az elleneség, hanem oda vá-
gott be, ahol a leggyorsabb volt!

A hadnagy az egyik dragonyost akkor
vágta nyakazírten, mikor az egy hintóba fo-
gott első pár lovat a kardjával szemközt
várta, a dragonyos tisztet pedig akkor érte a
jobb kezén a vágás, mikor a kocsi sira vágott.

Ez a vágás oly erős volt, hogy a keztyös ke-
fej a karddal együtt esett a földre s a tiszt
ajultan bukott le a lováról. Sárosy hadnagy
harmadik vágása a hintó ajtaját nyitogató
dragonyost érte, aki kettő vágott sisakkal és
fejével fordult le a kocsi alá. Hogy huszárijai
hozzan dolgoztak, azt legjobban mutatja az
elesett ellenség száma, akik közül nyolc-
ember meghalt, négy ember pedig megsebesült.
Négy lovas pedig megfutott a harc alatt. Csak
mikor a harc megszűnt, akkor nézte meg
Sárosy hadnagy, hogy a hintóba ki van.
Azt látta, amikor oda vágatott, hogy magya-
rok, mert a kocsi is magyar volt, de azt
nem tudta, hogy kik.

Mikor a hintó ajtaját kinyitotta, abban
egy remegő szép, fiatal hölgyet pillantott meg,
akinek bemutatta magát, hogy ő a Rakóczi
fejedelem onagségának a huszárhadnagya és
6 emberével őrártan van. Erre aztan a
leány megmondta a nevét, hogy Ö Bery Ilona
és ide való nem messze a Kemenesaljabra,
ahol édesatyja nagybirtokos és S. községben
lakik. Ő Sopronban volt bevásárolni, mert
a legszébb dolgokat, főleg női ruhaféléket ott
lehet kapni, de rokonos is vannak itt és ma-
hány napig azoknál is időzött. Hogy a dra-
gonyosok miért támadtak meg, azt nem tudja,
csak annyit tud, hogy a nemeskéri, illetve a
soproni csárdában, ahol megebedeltek, látta a
katonákat és a tisztet is, de nem fordított
rájuk nagy súlyt. Valószínű — mivel erre az
elővidékre való, talán keményes nézte, vagy
talán valami piszkos szándéka volt vele szem-
ben, amihez hasonló esetek ebben a háborus
világban gyakran fordultak elő. Ő több osz-
trák őrártal talákozott az uton, akik igaz
megmotozták a holmiját, de azért nem kel-
lemetlenkedtek, mert mikor a soproni igazol-
ványt lemutatta, tovább engedték.

Lehet, hogy ez a csehnémét más szán-
dekkal támadta meg és valószínű, hogy Ne-
meskériől nyolc-non követte őket s a Csört
lejtette a legalkalmasabb helyre
támadja őket. Ő nem sérült meg, csak nagyon
megijedett, hanem a kocsi súlyos sebet ka-
pott a vállán és az első lovakat is megsebe-
sítették, mert azokra löttek s az egyik ügy-
lászik, meg is döglött. A vihar ekkor már
teljes erejével bömbölt és ordított, az első
nehéz csapatokban kezdett szakadni és menekni
kellett, hogy mindekit védett helyre vigya-
nak. A leányt kíségette a kocsi s a koc-
sít a lovakkal és kocsi slyal együtt az erdő
sűrűjébe vontatták, ugyszintén a többi sebe-
sítettet is, ahol a vasgát lombártól alatt
valamennyien védelmet találtak, a leányt pe-
dig újra a kocsi slyal helyezték el, ahol aztán
egy kocsit elszenderült.

(Vége köv.)